

Název práce: Život Josefa Khýna
Autor práce: Vítězslav NEPRAŠ

Jméno a příjmení oponenta: Martin ZUBÍK

Aktuálnost zvoleného tématu:

Předkládaný text se zabývá osobností učitele Josefa Khýna (1918—1993) zejména jeho životními osudy v období druhé světové války a dále do jeho smrti v první polovině 90. let. Biografický model je v textu všudypřítomný, autor nikam neodbíhá, zaměřuje se striktně na sledovanou osobnost. Vzhledem k faktu, že Josef Khýn byl aktivním účastníkem protinacistického odboje, jeví se odhalení a propagace jeho osobnosti a třeba i publikování jeho příběhu jako přínosné. Ovšem rozhodně ne předloženou nekritickou až hafiografickou formou.

Slovní hodnocení (teoretická a metodologická východiska, kritická analýza, vlastní přínos práce):

Autor vycházel z dostupných zdrojů, které mu byly poskytnuty v různých institucích (střední škola v Kamenickém Šenově, archiv v České Lípě) a dále z rodinného archivu rodiny Josefa Khýna. V úvodu se autor zmiňuje o použití metody orální historie.

Samotný rozbor použitých zdrojů bez problémů obstojí v populárně naučném pořadu v rozhlase, či televizi, ve vědeckém textu rozhodně ne. Vítězslav se věnuje spíše své cestě za prameny, aniž by se primárně věnoval jim. Chybí kritické zamyšlení nad zdroji, vším prostupuje radost nad ochotou rodiny zkoumaného a pracovníků navštívených institucí. Zmiňovaný řízený rozhovor s dcerou Josefa Khýna, který měl být k závěru přiložen, v posuzovaném textu nebyl.

Absence kritického zamyšlení nad zkoumanými dokumenty je velmi palčivá. Všechny soudy a informace jsou pak přebírány téměř doslova z oslavných zdrojů, nekrologů, vlastního životopisu apod. Chybí jakýkoli historický přesah, nebo i komparace s obdobně významnou osobností. Dobový kontext je rovněž zcela opomenut a lze jej vytušit jen mezi řádky.

Z hlediska informací je text poněkud nevyvážený. Hlavní těžiště tkví v popisu událostí za druhé světové války, kde práce nabývá charakteru heroického eposu. Zbytek díla je z hlediska života Josefa Khýna v tomto kontextu poměrně mělký a prázdný. Popsat v podstatě již obyčejný život učitele je ve srovnání s válečnými událostmi těžký úkol, zvláště v zásadě se selektivně vybranými prameny, které byly k dispozici. Text se tak omezuje téměř výhradně na vyzdvihování kladných vlastností zkoumaného na základě dostupných zdrojů.

Vlastní přínos práce:

Hlavním přínosem je popularizace osobnosti Josefa Khýna a využití doposud nepoužitých pramenů z osobního archivu rodiny.

Práce s prameny a literaturou (aktuálnost, vhodný výběr titulů, citace):

Práce se zdroji není příliš důsledná. Chybí jakákoli metodologická literatura ba dokonce zmínka o ní či zdroj inspirace. Zmiňovaná metoda orální historie není taktéž podpořena žádnou metodickou

literaturou. Chybí obecně tituly a všeobecné zmínky o obecných a českých dějinných souvislostech. Autor pravděpodobně vyčerpал veškeré dostupné prameny osobní povahy, které byly k mání. Ale jaksi zapomněl na ostatní publikace zabývající se zvolenou dobou a tematikou.

Poznámkový aparát je tvořen osobitou citační normou. U pramenů osobní povahy často chybí jakákoli zmínka o umístění. V případě osobností, které se objevují v textu, např. Stanislav Libenský svou citaci s životními daty a pracemi nemá, Antonín Zápotocký ano. Ne všichni čtenáři mohou být zběhlí v oboru sklářství a mohou vědět, kdo byl prof. Libenský, ale kdo byl Antonín Zápotocký by měl vědět minimálně každý maturant z dějepisu. Proto by bylo formálně užitečné, aby každá osobnost měla svůj malý medailonek v poznámce pod čarou.

Je zcela pochopitelné, že za ztížené situace okolo pandemie, nebylo možné některé tituly fyzicky mít v ruce. Ovšem zároveň bylo možné téměř veškerou základní literaturu bezpečně z domova studovat online.

Formální náležitosti textu (gramatika a stylistika, grafická úprava):

Během čtení se objevilo jen pár gramatických chyb a překlepů, které se prostě stávají a autorovi oponentského posudku nepřísluší se jimi zabývat. Práce je z tohoto pohledu velmi dobrá a je psána opravdu lehkým perem a čtivě. Bohužel na úkor historické objektivity.

Text je velmi pravděpodobně výsek z Vítězslavovy bakalářské práce. V úvodu se tato informace nepřímo uvádí. A oponenta jímá podezření, že i řízený rozhovor s vnučkou Josefa Khýna byl přílohou obhajované bakalářské práce a do SVOČky se nevešel. Pak měla ovšem proběhnout důsledná redakce textu a jeho úprava pro potřeby SVOČ. Takto formálně kvalita textu trpí.